

**MINISTERSTWO
PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ**
SEKRETARZ STANU
PEŁNOMOCNIK RZĄDU
DO SPRAW OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH
Jarosław Duda
BON-IV-0701-1-ZW/08

Warszawa, 27.11.2008

Do druku nr 1303

SEKRETARIAT Z-CY SZEFA KS
L.dz. LCZ-020-00179
Data wpływu 28.11.2008

Pan
Lech Czapla
Zastępca Szefa Kancelarii Sejmu

Szanowny Panie,

Odpowiadając na Pana pismo z dnia 13 listopada 2008 r., znak: PS-329/08, w sprawie zaopiniowania senackiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo o ruchu drogowym, uprzejmie wyjaśniam, co następuje:

Ograniczenia funkcjonalne, jakie niesie ze sobą niepełnosprawność, stanowią zasadniczą barierę, często niemożliwą do samodzielnego pokonania. Dlatego też wszelkie działania mające na celu zniesienie tych ograniczeń, w tym działania zmierzające do zapewnienia osobom niepełnosprawnym jak najszerszej możliwości swobodnego przemieszczania się i powszechnego korzystania ze środków transportu, stanowią klucz do rozwiązania wielu problemów, które osoby niepełnosprawne napotykają w codziennej egzystencji.

Zaproponowane w przesłanym projekcie rozwiązania dotyczące niepełnosprawnych dzieci – jakkolwiek umożliwią osobom niepełnosprawnym posiadającym orzeczenie o niepełnosprawności, wydane przed ukończeniem 16 roku życia, ubieganie się o wydanie karty parkingowej – to jednak nie rozwiązują problemów wynikających z nieprecyzyjności zapisów dotyczących wydawania kart parkingowych, skutkujących niejednorodnością postępowania organów wydających kartę parkingową, co w skrajnych przypadkach prowadzi do różnicowania zakresu podmiotów uprawnionych do ubiegania się o wydanie przedmiotowej karty.

W mojej opinii konieczne jest doprecyzowanie przepisów regulujących wydawanie kart parkingowych osobom posiadającym orzeczenie o stopniu niepełnosprawności i tym samym wyeliminowanie przepisów budzących wątpliwości interpretacyjne. Dotyczy to zapisów art. 8 ust. 4 i ust. 5 oraz art. 122 ust. 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2005 r. Nr 108, poz. 908, z późn. zm.).

Obowiązujący zapis art. 8 ust. 4 określa jedynie organ właściwy do wydania karty parkingowej osobie niepełnosprawnej. Odrębnie określony jest organ właściwy do wydania karty parkingowej placówkom zajmującym się opieką, rehabilitacją lub edukacją osób niepełnosprawnych (ust. 5b). Ponieważ w obydwu przypadkach właściwym jest ten sam organ – starosta, pożądana wydaje się zmiana ust. 4 w połączeniu z uchYLENIEM ust. 5b służąca ograniczeniu dublowania się przepisów.

Wskazanie w jednym przepisie organu właściwego do wydania karty usuwa wątpliwości dotyczące pobierania opłat za wydanie karty parkingowej placówkom. Zdanie drugie ust. 4 stanowi bowiem, iż za wydanie karty parkingowej pobiera się opłatę w wysokości ustalonej przez ministra właściwego do spraw transportu. Umieszczenie tego przepisu w ust. 4 dotyczącym wydawania kart parkingowych osobom niepełnosprawnym rodzi wątpliwości co do pobierania opłat za wydanie karty placówkom. O pobieraniu opłaty za kartę parkingową dla placówek stanowią w sposób jednoznaczny przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 8 ust. 7; Delegacja zawarta w ust. 7 ogranicza się jednak tylko do określenia przez ministra właściwego do spraw transportu wysokości opłaty za wydanie karty. Przedmiotowa nowelizacja usunęłaby zatem wszelkie wątpliwości w tym zakresie, nie powodując jednocześnie potrzeby nowelizacji przepisów wykonawczych.

Dotychczasowy zapis ust. 5 obowiązującego przepisu powinien zostać rozszerzony w taki sposób, by nie tylko możliwym stało się wydanie karty parkingowej osobom niepełnosprawnym posiadającym orzeczenie o niepełnosprawności wydane przed ukończeniem 16 roku życia, które spełnią przesłanki wydania karty parkingowej określone w ust. 1, tj. będą posiadały obniżoną sprawność ruchową, ale by rozstrzygnięte zostały wątpliwości dotyczące kategorii osób posiadających orzeczenie o stopniu niepełnosprawności mogących ubiegać się o wydanie karty parkingowej oraz przesłanki materialnej jej wydania, jaką stanowić powinno wyłącznie wskazanie zawarte w orzeczeniu o stopniu niepełnosprawności (odpowiednio w orzeczeniu o niepełnosprawności oraz w orzeczeniu o wskazaniach do ulg i uprawnień). Ponieważ system orzekania o niepełnosprawności jest systemem pozarentowym stworzonym w celu określenia uprawnień do przyznania ulg i uprawnień na podstawie odrębnych przepisów, nowelizacja ust. 5 powinna wyłączyć orzeczenia organów rentowych, jako podstawę przyznania karty parkingowej. Zmiana dotyczy przede wszystkim orzeczeń wydawanych przez lekarzy orzeczników i komisje Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, ponieważ orzeczenia pozostałych organów rentowych wydane po 1 stycznia 1998 r. nie są orzeczeniami równoważnymi z orzeczeniami o niepełnosprawności. Proponowana zmiana rezygnuje z uprzywilejowania systemu orzekania realizowanego przez ZUS w sposób jednolity traktując wszystkie systemy ubezpieczeniowe. Gwarantuje również skierowanie uprawnień, jakim jest karta parkingowa, do osób dla których została ona stworzona, czyli do osób o obniżonej sprawności ruchowej, której istnienie jest określane jedynie w orzeczeniach o niepełnosprawności za pomocą wskazania stanowiącego o spełnianiu przesłanek określonych w art. 8 ust. 1 ustawy Prawo o ruchu drogowym.

Obecny kształt przepisów prawa o ruchu drogowym, traktujących orzeczenia rentowe dotyczące niezdolności do pracy jako równoważne z orzeczeniami systemu pozarentowego skutkuje nierównością związaną z faktem, że jedynie w systemie pozarentowym obniżona sprawność jest rzeczywiście ustalana i potwierdzana odpowiednim wskazaniem, podczas gdy ustalenia w takim samym zakresie, pod kątem stosowania przepisów ustawy prawo o ruchu drogowym, nie dokonuje się na żadnym etapie ustalania zdolności do pracy w systemie rentowym. Oznacza to, że w przypadku orzeczeń z systemu rentowego faktycznie nie ma pewności spełniania przez osobę niepełnosprawną przesłanki zawartej w art. 8 ust. 1, przyznającej uprawnienie osobie o obniżonej sprawności ruchowej. Dlatego odpowiednie uprawnienie powinno wynikać wyłącznie z orzeczenia w systemie służącym do ustalania niepełnosprawności i związanych z nią ulg i uprawnień, a nie niezdolności do pracy.

Nowelizacja powinna ponadto doprecyzować krąg osób niepełnosprawnych legitymujących się orzeczeniem o zaliczeniu do lekkiego stopnia niepełnosprawności w stosunku do których możliwe będzie zawarcie w posiadanym orzeczeniu wskazania dotyczącego obniżonej sprawności ruchowej (poprzez odpowiednią zmianę formuły zapisu art. 8 ust. 5 ustawy Prawo o ruchu drogowym). Wskazanie w tym zakresie powinny zachować, o ile spełniona zostanie przesłanka obniżonej sprawności ruchowej określona w przepisach szczególnych, wyłącznie osoby legitymujące się orzeczeniem o lekkim stopniu niepełnosprawności o przyczynie z kodu R lub N. Ograniczenie w stosunku do osób legitymujących się orzeczeniem o lekkim stopniu niepełnosprawności możliwości umieszczenia wskazania wyłącznie do przyczyn

niepełnosprawności z kodu R lub N podyktowane jest potrzebą skierowania tego uprawnienia do osób, u których z istoty schorzenia występuje prawdopodobieństwo obniżenia sprawności ruchowej.

W mojej opinii konieczna jest również nowelizacja przepisów art. 122 ust. 1 pkt 5 ustawy Prawo o ruchu drogowym (nieobjęta propozycją senacką). Obowiązujący zapis ust. 1 pkt 5 ma jednoznacznie dyskryminujący charakter, ponieważ nakłada obowiązek przeprowadzenia badań lekarskich w celu stwierdzenia istnienia lub braku przeciwwskazań zdrowotnych do kierowania pojazdem wyłącznie wobec osób niepełnosprawnych posiadających prawo jazdy lub pozwolenie do kierowania tramwajem, skierowanych decyzją starosty na podstawie zawiadomienia powiatowego lub wojewódzkiego zespołu do spraw orzekania o stopniu niepełnosprawności. Sankcja tego typu nie dotyczy natomiast osób niepełnosprawnych posiadających orzeczenia organów rentowych (ZUS, KRUS, MON, MSWiA), które również posiadają prawo jazdy lub pozwolenie do kierowania tramwajem i których stan zdrowia może wywoływać wątpliwości co do istnienia lub braku przeciwwskazań zdrowotnych do kierowania pojazdem. Konstrukcja zapisu ust. 1 pkt 5 nie odnosi się do przesłanki materialnej, jaką mogą stanowić przeciwwskazania zdrowotne (stanowiące przecież samodzielną przesłankę w tym zakresie na mocy art. 122 ust. 1 pkt 4 przedmiotowej ustawy) ale do typu orzeczenia wskazującego na naruszenie sprawności organizmu, stąd jej dyskryminujący charakter.

Jednocześnie chciałbym zwrócić uwagę, iż przedmiotowa opinia, wyrażona w trybie art. 34 ust. 6 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2008 r. Nr 14, poz. 92), nie zastępuje stanowiska Rządu, które ma on prawo wyrazić w związku z art. 35 ust. 2 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 r. Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (M. P. z 2002 r. Nr 23, poz. 398, z późn. zm.).

Z poważaniem

